

Lindved mølle 1847

Lindved Mølle ligger ud til Svendborgvej, der er en af de gamle indfaldsveje til Odense. Sydvest for møllebygningen ligger Lindvedgårds hovedbygning. Både mølle og hovedbygning ligger umiddelbart ud til en opdæmmede sø nordvest for bygningerne, og som har forsynet møllen med vand, da den var i drift.

Lindved Mølle er en treetages bygning, der har en syv fag bred gavle mod vejen og er syv fag lang. Mod syd, ud mod møllestrømmen, hviler bygningen på en høj sokkel af groft tilhugne sten. Bygningen har grundmuret underetage, mens de øvre etager er udført i rødt op stolpet bindingsværk med hvidkalkede tavler. Bindingsværket er karakteriseret ved stormbånd omkring gavlenes midterfag og mod anden stolpe i siderne mod vest og øst. På begge sider, mod vest og øst, er de tre sydligste fag dækket af en grundmuret lude i en etage. Bygningen bærer et kvartvalmet stråtag med halmmønning og kragtræer. Stråtaget dækker også begge ludere mod vest og øst. Under gavlenes tagudhæng er sternbrædder, der er rødmaledede ligesom bindingsværkets tømmer. I de nordligste fag er en portåbning både mod vest og øst, der danner en port gennemkørsel, der ligger parallelt med landvejen. Begge port er ældre, rødmaledede revleporte. I nordgavlens midterfag er ligeledes en rødmalet bræddedør. I sydgavlen er der ligeledes en rødmalet revledør. I begge gavle er der en symmetrisk vinduesplacering i begge etager med tre vinduesåbninger udfor anden etage og to vinduesåbninger udfor tredje etage. I underetagen er en mere varieret vinduessætning, hvoraf nogle er halvrunde. Vinduesåbningerne er blændet med plader fra indersiden, og karmene er bevaret. I luderne og den grundmurede underetage mod vest, nord og øst er vinduerne tilmuret. I ludernes sydvendte gavle er endvidere runde udluftningshuller. Over de midterste vinduesåbninger ses mod nord årstallet 1847, mens der mod syd ses initialerne W B.

I det indre er møllen præget af en ældre indretning med tre etager. I underetagen er en køregang langs gavlen i nord og mindre rum i luderne mod vest og øst. Den resterende del af underetagen er et åbent rum, hvor den del af det ældre mølleinventar er bevaret. De øvrige etager har en lignende indretning, hvor der på anden etage er mindre rum i luderne og over port gennemkørslen. Også på denne etage er bevaret dele af det ældre mølleinventar. Den øverste etage står som et åbent tagrum. Der bevaret to fritstående skorstene, samle til en skorsten under kippen. Skorstenen er ikke ført igennem taget. Tagkonstruktionen er synlig og stråtaget er syet på.

Det indre er præget af en traditionel materialeholdning med pigstengulve og støbte gulve i stueetagen, etagedækkene er brædder båret af bjælker, stolper og dragere. I dækkene ses de gamle luger til hejseværket. Ydervægge og skillevægge er pudsede og kalkede. De indre skillevægge er af bindingsværk. Der er bevaret dele af en ældre ligeløbstrappe mellem underetage og anden etage. I enkelte af de mindre rum er væggene glatpudsede og maledede gule, ligesom der ses enkle fodpaneler.

Der er bevaret dele af en tromlesigte, hejseværk, gangværk, grubbekværne og kværne.

Lindved Mølledam

Lindved Mølle med den oprindeligt todelte mølledam ligger syd for Odense. Tilløbet sker gennem en 2,5 kilometer lang kanal, som sine steder er bygget af tørvediger og ligger op til 3 meter over de omgivne landbrugsjorder. Andre steder er kanalen gravet ned i terrænet. Anlægget, som gennemstrømmes af Lindved Å, stammer fra 1600-tallet og er ganske imponerende. Kanal, mølledam, vandmølle og hovedbygning er en kulturhistorisk perle af høj klasse. Vandstær er iagttaget ved vandmøllen.

Fredningssagen er behandlet flere gange op gennem den sidste halvdel af 1900-tallet både i Fredningsnævn og i Overfredningsnævn

Fredning af Lindved Mølledam i 1950 Da Stenløse – og Fangel sogn projekterede udretning af sognevejen mellem Volderslev og Lindved, rejste ejeren af Lindvedgård fredningssag med henblik på at bevare resterne af dammen ved Lindved Vandmølle. De oprindelig to damme blev ved vejomlægningen reduceret til en vandfyldt dam, som findes i dag. Af kendelse fremgår, at mølledamme skal bevares i sin nuværende tilstand og skal til stadighed holdes omgivet af bevoksning. Desuden blev en nu fældet kastanjeallé langs Lindved Å sydøst for Lindved Mølle fredet.

Op gennem 1960'erne blev det vanskeligt at holde vandstanden i Lindved Mølledam. Problemet var, at Lindved Å på en strækning ligger næsten 3 meter over de omgivne landbrugsjorder. Kreaturer i løsdrift trådte dæmningerne langs åen i stykker. Desuden skar lodsejere porte i dæmningerne for at tappe vand til markvanding. Portene lukkede de nødtørftigt med blikplader, som ikke kunne holde til vandpresset i det tidlige forår.

Nationalmuseets Mølleudvalg rejste sammen med Danmarks Naturfredningsforening fredningssag med henblik på at bevare vandstanden i Lindved Å og dermed de kulturhistoriske værdier omkring Lindved Mølle. Dæmningerne blev hegnet mod kreaturer og det blev forbudt lodsejerne at grave vandingskanaler i dæmningerne.

Regulering af Lindved Å i 1987 I 1980'erne blev dæmningerne omkring de højtbeliggende dele af Lindved Å porøse. Da udsivende åvand fugtede de omgivne landbrugsjorder u hensigtsmæssigt, var ønsket at føre de største vandmængder tilbage gennem Lindved Ås gamle løb og samtidig gøre vandføringen i møllekanalen stabil. Samtidig etablerede man fri passage for fisk uden om vandmøllen. Sagen blev behandlet i Overfredningsnævnet, som trods Fredningsnævnets afslag gav tilladelse til vandløbsreguleringen.